

ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΙΟΘΕΣΙΑΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Το Ύπουργείο Κοινων. Υπηρεσιών έκοινοποίησε προς όλους τους αρμόδιους παράγοντες, Ίδρύματα, Οργανώσεις, Συλλόγους κ.λπ. την παρακάτω αριθ. Γ2) 1316) 15.2.79 εγκύκλιό του, που άποσκοπεί στην καλύτερη έννημέρωση πάνω στο τόσο σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα της υίοθεσίας ανηλικών, έτσι ώστε τα μέλη των αρμοδίων όργανων να είναι ένήμερα και να ήμπορούν να προσφέρουν σωστές πληροφορίες και καθοδήγηση σε κάθε παρόμοια περίπτωση που τυχόν τους παρουσιαστεί.

Όπως είναι γνωστό το Ύπουργείο Κοιν. Υπηρεσιών είναι αρμόδιο για την κοινωνική προστασία της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας. Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητάς του περιλαμβάνεται ή εφαρμογή και παρακολούθηση του θεσμού της υίοθεσίας προσώπων ηλικίας κάτω των 18 έτών.

Η σημασία του θεσμού αυτού είναι έντελώς ιδιαίτερη αν ληφθεί υπόψη ότι ή υίοθεσία άποτελεί την καλύτερη λύση στο πρόβλημα του εγκαταλειμένου και άπρόσπάτετου παιδιού. Για τον λόγο αυτό τα τελευταία χρόνια έχουν καταβληθεί σοβαρές προσπάθειες για τον έσκυγχρονισμό και την καλύτερη όργάνωση του παραπάνω θεσμού. Έτσι σήμερα ή υίοθεσία των ηλικίας κάτω των 18 έτών προσώπων διέπεται από ειδική νομοθεσία (Ν. 610) 70) και συντελείται με την ύποχρεωτική ανάμιξη Κοινωνικών Λειτουργών και των περιφερειακών υπηρεσιών του Ύπουργείου Κοινων. Υπηρεσιών ή όρισμένων Ίδρυμάτων Κοιν. Προνοίας. Ακόμα ή χώρα μας προχωρεί αυτή την έποχή στις διαδικασίες για την επικύρωση της Διεθνούς Συμβάσεως «Περι υίοθεσίας». Την επικύρωση αυτή

θα ακολουθήσουν τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για τον παραπάνω έσκυγχρονισμό του θεσμού και την ολοκληρωτική προσαρμογή του στα ίσχύοντα στις πιο άναπτυγμένες χώρες της Δ. Ευρώπης και της Άμερικής.

Η σωστή εφαρμογή του θεσμού της υίοθεσίας άποβλέπει πρωταρχικά στο να εξασφαλίζει στα εγκαταλειμένα και άπρόσπάτετα παιδιά νέο οικογενειακό περιβάλλον άπολύτως κατάλληλο για τη σωστή σωματική και ψυχοπνευματική τους άνάπτυξη και τη μελλοντική κοινωνική και επαγγελματική τους άποκατάσταση. Γι' αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία ή σωστή έπιλογή των θετών γονέων.

Η έπιλογή αυτή πρέπει να γίνεται όπως άλλωστε προβλέπουν και οι ίσχύουσες διατάξεις μετά από ειδική και έμπεριστάωμένη έρευνα από κοινωνικούς λειτουργούς της περιπτώσεως κάθε ύποψηφίου θετού γονέα.

Όταν στην υίοθεσία του παιδιού έχουν ανάμιξη και οι φυσικοί του γονείς ή ό ένας άπ' αυτούς, είναι άνάγκη ή σχετική κρίση τους, διότι στις περιπτώσεις αυτές άσκει άποφασιστική έπίδραση, να μη δια-

μορφώνεται υπό τὸ κράτος ἀναγκῶν καὶ πιεστικῶν κοινωνικῶν καταστάσεων ἢ ἀγνοίας, ἀλλὰ μὲ τὴν πραγματικὴ καὶ ἠθικὴ συμπαράσταση τῶν ἀρμόδιων ὑπηρεσιῶν ὥστε νὰ εἶναι ὀρθὴ καὶ σύμφωνη μὲ τὸ συμφέρον τοῦ παιδιοῦ. Γύρω ἀπ' αὐτὸ τὸ τελευταῖο θέμα ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς υἰοθεσίας στὴ χώρα μας παρουσιάζει ὀρισμένα προβλήματα. Οἱ αἰτίες καὶ τὸ εἶδος τῶν προβλημάτων αὐτῶν μποροῦν νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἀκολούθως:

Αὐτοὶ ποὺ ζητοῦν νὰ υἰοθετήσουν παιδιὰ (ἄτεκνα ζεῦγη κατὰ κανόνα) εἶναι πολὺ περισσότεροὶ ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ προσφέρονται γιὰ υἰοθεσία. Τὸ γεγονός αὐτὸ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ γεγονός ὅτι τὰ ἱδρύματα καὶ οἱ ὑπηρεσίες ποὺ ἀναμιγνύονται στὸ θεσμὸ τῆς υἰοθεσίας ἐνεργοῦν μὲ προσοχὴ κάτω ἀπ' τὸ θάρος τῆς εὐθύνῃς γιὰ τὴ σωστὴ ἐπιλογὴ τῶν θετῶν γονέων καὶ ἐφαρμόζουν χρονοβόρες διαδικασίες ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὰ σχετικὰ αἰτήματα νὰ καθυστεροῦν νὰ ἐξετασθοῦν καὶ κατὰ μεγάλο ποσοστὸ νὰ ἀπορρίπτονται τελικὰ.

Ἡ ἐπιθυμία υἰοθεσίας παιδιοῦ ἀπὸ ἄτεκνα ζευγάρια εἶναι συχνὰ πολὺ ἔντονη καὶ αὐτὸ τὰ ὀδηγεῖ εἴτε νὰ παραβλέπουν τὴν κανονικὴν διαδικασίαν εἴτε ὅταν ἀπορριφθεῖ τὸ αἶτημά τους νὰ προσπαθοῦν νὰ ἐπιτύχουν τὴν υἰοθέτησιν ἑνὸς παιδιοῦ παρακάμπτοντες τὶς διαδικασίες καὶ παρανομοῦντες ἀκόμα.

Ἡ κοινωνικὴ θέση τῆς ἀγαμῆς μητέρας ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πολὺ δύσκολη στὴ χώρα μας. Αὐτὸ ἔχει ὡς συνέπεια νὰ θέλει στίς περισσότερες περιπτώσεις, ἡ ἀγαμὴ μητέρα νὰ ἀπαλλαγεῖ τὸ γρηγορότερο ἀπ' τὸ παιδί της καὶ τὸ κυριότερο νὰ μὴ πληροφορηθεῖ τὸ περιβάλλον της ὅτι ἔγινε μητέρα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἶναι συχνὰ πρόθυμη νὰ παραδώσει τὸ παιδί της σ' ὅποιον τῆς τὸ ζητήσει.

Τόσο ἡ δύσκολη θέση τῆς ἀγαμῆς ἢ ἐξώγαμης μητέρας ὅσο καὶ ἡ ἔντονη ἐπιθυμία ἀτεκνων ζευγῶν γιὰ τὴν ἀπόκτησιν παιδιοῦ κινοῦν τὴ συμπάθεια ὅσων ἀπὸ ἐπαγγελματικούς λόγους ἔρχονται σὲ ἐπαφὴ μαζί τους (γιατροί, δικηγόροι, μ α ἰ-

ε ς) καὶ σὲ μερικὲς περιπτώσεις τοὺς ὀδηγοῦν στὸ νὰ ἀναλάβουν νὰ παράσχουν τὶς ὑπηρεσίες τους στὰ πρόσωπα αὐτὰ διευκολύνοντάς τα στὴ συντέλεση τῆς υἰοθεσίας μὲ τὴ μεσολάβησίν τους, τὴ δημιουργία «τετελεσμένων γεγονότων» (παράδοση τοῦ ἐξώγαμου παιδιοῦ στὸ ἄτεκνο ζεῦγος) ἢ καὶ μερικὲς φορὲς μὲ τὴν παρουσίασιν καὶ δήλωσιν τοῦ ἐξώγαμου παιδιοῦ ὡς τέκνου τοῦ ἄτεκνου ζεύγους. Καμμὴ φορά μεσολάβησεις ἢ παρεμβάσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἐκτελοῦν ἀπὸ ἄλλα κίνητρα.

Τὰ παραπάνω, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ ὅτι:

α) Ἡ ὑπάρχουσα νομοθεσία περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων δὲν φαίνεται νὰ διασφαλίζει ἀπόλυτα τὴν καταχώρησιν τῶν πραγματικῶν στοιχείων κάθε γεννήσεως.

β) Ἡ προβλεπόμενη ἀπὸ τὴν ἰσχύουσα νομοθεσία ἐγγραφή τοῦ ἐξώγαμου παιδιοῦ στὰ δημοτολόγια ὅπου εἶναι γραμμὴν ἢ μητέρα του δημιουργεῖ πρόσθετο καὶ πολὺ σοβαρὸ πρόβλημα στὴν ἐξώγαμη μητέρα.

γ) Ἡ μέλλουσα ἀγαμὴ μητέρα δὲν εἶναι κατὰ κανόνα ἐνημερωμένη γιὰ τὴ βοήθεια καὶ τὴ συμπαράστασιν ποὺ μπορεῖ νὰ τῆς παρασχεθεῖ ἀπὸ τὶς διάφορες κοινωνικὲς ὑπηρεσίες καὶ γιὰ τὴ σημασίαν ποὺ ἔχει, γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ της, ἐφόσον δὲν θὰ θελήσει νὰ τὸ κρατήσῃ κοντὰ της, ἢ σωστὴ ἐπιλογὴ τῶν θετῶν του γονέων, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ πραγματοποιοῦνται σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις υἰοθεσίες ποὺ κινοῦνται στὸ περιθώριον τῶν κοινωνικῶν διαδικασιῶν καὶ συχνὰ δὲν εἶναι ἐπιωφελεῖς γιὰ τὰ υἰοθετούμενα παιδιὰ καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ νὰ διαπιστώνονται ἢ νὰ γεννιῶνται ὑπόνοιες γιὰ σοβαρότερες παραβάσεις ὅπως πλαστογραφίες δηλώσεων γεννήσεως καὶ χρηματισμοί.

Τὸ Ὑπουργεῖο Κοιν. Ὑπηρεσιῶν στὴν προσπάθειά του νὰ μελετήσει καὶ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ παραπάνω φαινόμενα, τὰ ὁποῖα ἐν πολλοῖς εἶναι ἀσχετα μὲ τὸν παρὰ τὴν ἐκσυγχρονισμὸ τοῦ θεσμοῦ, συνέστησε εἰδικὴ ἐπιτροπὴ στὴν ὁποία ἀνέθεσε τὴ μελέτη τοῦ θέματος καὶ τὴν ὑποβολὴ σχετικῶν προτάσεων. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐ-

τή περάτωσε τὸ ἔργο της καὶ ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσή της.

Στὴν ἔκθεση αὐτὴ περιλαμβάνονται πολ- λές προτάσεις γιὰ τὴ λήψη συντονισμένων διοικητικῶν καὶ νομοθετικῶν μέτρων ἀπὸ διάφορους ἰκρατικούς φορεῖς ὅπως τὰ Ὑ- πουργεῖα Κοιν. Ὑπηρεσιῶν, Ἐσωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης, οἱ Ἀρχές Ἀσφαλείας κ. λπ., ὅπως καὶ προτάσεις γιὰ τὴν εὐρεία διαφώτιση τοῦ κοινοῦ, τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τῶν παραγόντων ἐκείνων πού λόγω τῆς δραστηριότητός των ἐπαγγελματικῆς ἢ ἐπιστημονικῆς μποροῦν νὰ ἔρθουν σὲ ἐπαφή μὲ προβλήματα σχετιζόμενα, μὲ τὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς υἰοθε- σίας.

Στὸ πλαίσιο αὐτῆς τῆς διαφωτίσεως ἰ- διαίτερη σημασία ἔχει ἡ κατανόηση τῆς σημασίας καὶ τῶν προβλημάτων τῆς υἰο- θεσίας τῶν μικρῶν ἀπροστατευτῶν παι- διῶν ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν μα- ῶ ν τ ῆ ς χ ῶ ρ α ς καὶ ἡ ἄσκηση τῆς ἐπιρροῆς των σὲ κάθε περίπτωση γιὰ τὴ σωστὴ ἐνημέρωση καὶ καθοδήγηση τῶν προσώπων ἐκείνων τὰ ὅποια ἀφορᾷ ἡ ἐ- φαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ (ἀδύναμοι νὰ διατη- ρήσουν τὰ παιδιά τους γονεῖς, ἄγαμες ἐ- ξώγαμες ἢ ἐγκαταλειμμένες μητέρες ἢ μέλ- λουσες μητέρες, ἄτεικνα ζευγάρια κ.λπ.).

Οἱ Ἑ λ λ η ν ἰ δ ι ε ς Μ α ῖ ε ς ἔ- χουν ἀναμφισβήτητα τὴ δυνατότητα, λό- γω τῆς φύσεως τοῦ λειτουργήματός τους, νὰ συμβάλουν ἀποφασιστικά στὴν ὀρθὴ οὐσιαστικά καὶ νομικά, ἐφαρμογὴ τοῦ θε- σμοῦ τῆς υἰοθεσίας καὶ στὴν ἐξάλειψη καὶ τῶν ὀλίγων ἔστω περιπτώσεων πού ἡ υἰο- θεσία συντελεῖται μὲ τρόπο ἐπιβλαβῆ γιὰ τὸ ἀπροστάτευτο παιδί ἢ καὶ μὲ τὴ χρή- ση μέσων πού θρῖσκονται σὲ πλήρη ἀντί- θεση μὲ τὴν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ καὶ τὴν ἠθικὴ καὶ νομικὴ τάξη.

Οἱ ἀρμόδιες Ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Ὑπηρεσιῶν (Δ)νεσις καὶ Τμήματα Κοιν. Προνοίας) τὸ ΠΙΚΠΑ, τὸ Κέντρο Βρεφῶν «Ἡ Μητέρα» καὶ τὰ Δημοτικά Βρε- φοκομεῖα Ἀθηνῶν, Θεσσαλονίκης καὶ Πα- τρῶν ὅπως καὶ τὰ Μεγάλα Κρατικά Νο- σοκομεῖα πού ἔχουν Μαιευτικὲς Κλινικὲς

καὶ κυρίως τὸ Νοσοκομεῖο «Ἀλεξάνδρα», μποροῦν νὰ παρέχουν ὅλες τὶς σχετικὲς μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς υἰοθεσίας πληροφορίες καὶ τὸ κυριώτερο μποροῦν νὰ βοηθήσουν ἀποτελεσματικά κάθε ἄγα- μη, ἐξώγαμη ἢ ἐγκαταλειμμένη μητέρα ἢ μέλλουσα μητέρα στὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων της. Ἡ συνεργασία τῶν Μ α ῖ ῶ ν μὲ τὶς παραπάνω ὑπηρεσίες καὶ ἰδρύματα στὶς παραπάνω περιπτώσεις θὰ τοὺς διευκολύνει στὴν ἄσκηση τοῦ λειτουργήματός τους καὶ στὴν ἀνάπτυξη τοῦ κοινωνικοῦ τους ρόλου.

Μὲ τὴν πεποίθηση ὅτι θὰ συμπαραστα- θεῖτε στὴν προσπάθειά μας γιὰ τὴν εὐρύ- τερη κατανόηση καὶ τὴ σωστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς υἰοθεσίας σᾶς ἀπευθύνου- με τὸ παρὸν καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ πράξετε ὅτι σᾶς εἶναι δυνατὸν γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῶν μελῶν σας.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ Π. ΔΟΞΙΑΔΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ ΣΤΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ

Ἡλεκτρογεννήτριες ἢ συσσωρευτὲς θὰ τοποθετηθοῦν στὶς ἰδιωτικὲς κλινικὲς, στὶς ὁποῖες λειτουργεῖ χειρουργικὸ τμήμα. Ἡ τοποθέτηση πρέπει νὰ γίνῃ μέσα σὲ ἕξι μῆνες.

Τὴν προθεσμία αὐτὴ ἔταξε μὲ ἐγκύκλιό του ὁ ὑπουργὸς Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Σπ. Δοξιάδης γιὰ νὰ ἐξασφαλισθεῖ, στὶς περιπτώσεις αἰφνιδίας διακοπῆς τοῦ ἡ- λεκτρικοῦ ρεύματος, φωτισμὸς ἀσφαλείας καὶ ἠλεκτρικὴ ἐνέργεια στὰ χειρουργεῖα τῶν κλινικῶν αὐτῶν.

Μὲ τὴν ἴδια ἐγκύκλιο ἀπαγορεύτηκε ἡ χορήγηση ἄδειας λειτουργίας σὲ ἰδιωτικὲς κλινικὲς, πού δὲν εἶναι ἐφοδιασμένες μὲ ἠλεκτροπαραγωγὸ ζευγὸς ἢ συσσωρευτὲς ἀνάλογης διάρκειας σὲ ἠλεκτρικὸ ρεῦμα.